

TRAKÉNSKÝ kůň

Cílem chovu trakénského koně v Čechách je nejen produkce ušlechtilých sportovních koní, ale neméně důležitá je kulturně historická hodnota tohoto plemene. Jako víceméně jediné čistokrevné plemeno sportovních koní má kořeny až do roku 1732, kdy Pruský král Fridrich Vilém I. založil Správu Pruských královských hřebčinců v oblasti dnešního Kaliningradu. Kolem roku 1900 tvořili trakéni 90 % hipických pluků armád celé Evropy a procházeli neuvěřitelným selekčním tlakem. Zdraví, konstituce, charakter - to byly nezbytné vlastnosti koní použitých ve válce. Logicky byli využíváni i v oblastech zájmových - dostihy a sport. A tak se toto plemeno může pyšnit zlatými olympijskými medailemi i 9 vítězstvími v legendární Velké Pardubické steeplechase. Po II. světové válce zejména plemením z královského trak. hřebčína použiti k zušlechtění těžkých německých plemen za účelem vytvoření moderních sportovních koní. Zároveň byli k tomuto účelu použiti i plnokrevní angličtí či arabští hřebci. Trakéni v sobě nesli krev obou těchto ušlechtilých plemen... A tak mohli posléze vzniknout takové hvězdy německého chovu jako např. Argentinus, Grannus či Stakkato... Tento stav se opakuje i v současnosti a evropský chov se nadále zušlechťuje kvalitními plemeníky z trakén, jako jsou Gribaldi, Kostolany, Hohenstein, Hofrat. Výsledkem jsou znovu unikátní vítězové hannov. korunu v ceně 500 a 800 tisíc euro (dvouletí hřebci !) a hlavně hřebec století Totilas. Na těchto příkladech je vidět, že trakénský kůň má hodnotu nejen ve své čisté formě, ale zejména jako trvalý zušlechťovatel ostatních plemen. V chovném programu dbáme na udržení a rozvoj inteligence, jezditelnosti, charakteru, exteriéru, mechaniky pohybu a skokových schopností. Zdraví a konstituce jsou samozřejmostí.

V Československu zůstala po II. svět. válce řada vynikajících trakénů - kořistních - a tyto stavy byly doplněny zejména nákupem hřebců a klisen z vynikajícího Kirowského závodu v Rusku. Odtud pochází původní Quoniam (Govor) a rodiny jako Orbita (Pika - Fatme) , Vysluga, Rupija , Prostota, Venezuela, Dostupnaja . Z Německa byla posléze importována rodina Aspe - Athene. Odtud přšli i plemeníci Topas, Karneol, Feharadscha....

Quoniamův syn Quoniam II byl zřejmě vůbec nejlepším poválečným plemeníkem Československa a i on, tak jak jinde v Evropě, byl vynikajícím zušlechťovatelem ostatních teplokrevníků v Čechách. Do chovu dal 29 synů! Po roce 1990 jsme pracovali s jeho synem Quoniam III , který získal neuvěřitelných 14 titulů národního šampiona a jeho syn Quintet (rodina Orbita) se držel 10 let na špici skokanů a v r. 2002 byl dokonce nejúspěšnějším českým koněm na GP CSIO Poděbrady. Jeho syn Quintar se v roce 2013 stal vítězem všech kvalifikací i finále MŠMK 4letých... Drezuře se věnuje Quintetův syn Prim.

Dalším příkladem příkladné práce s linií je linie Topas. Vynikající Schwalbenzugův syn uhynul bohužel ve věku osmi let. Přesto nám zanechal šampion plemeníky Topas 14 (Dostupnaja) a Topas 23 (Ozornica). ID všech těchto hřebců jsou stále k dispozici.

Na příkladu klisny Orbita zas můžeme prezentovat práci s rodinou. Pochází z rodiny Pika - Fatmé, která dala po celém světě na 70 plemenných hřebců a je možná vůbec nejlepší světovou trak. rodinou, dosáhla úrovně olympijských her - plemeník Almox

Prints (Seoul, Barcelona). V našich podmínkách byla použita k čistokrevné plemenitbě (Quintet - GP, CSIO), Quartet, Thalie (Pohár národů). Zároveň byla využita v zušlechťení ČT a CS. Tak vznikly vynikající matky Amona a Amona II, Gejša. Jejich potomci byli a jsou významnými plemeníky a sportovci (Aramis, Aramis II, Argon). Aramis se dostal až do reprezentace Německa a startoval na CSIO Atény, poté ho zakoupila olymp, jezdka L. Diniz.

Rodina Vysluga se blýskla spolehlivou Zonou (Karneol) a zejména Vírou (Cherson). Víra je pak matkou velmi dobrých trak. klisen Vitara, Venuše, Virginie, Viola. Venuše (Topas 23) je využívána k čistokrevné plemenitbě a byla připuštěna šampionem německa 5ti a 6tiletých - ABENDTANZEM (Hirtentanz - Kostolany). Abendtanz je synem T skokana Hirtentanze, který byl průlomově jako 1. trakén v historii licencován i do holštýnského svazu, ten je synem olympijského drezuristy a koně roku Axise, ten je potomkem Sixtuse, který získal na 50 vítězství v těžkých parkurech s G. Böckmannem a stal se trak. hřebcem roku Německa. Abendtanz sám je 2 x 3 prochován na legendu německého chovu Kostolanyho. Po Abendtanz se z Venuše narodil již hřebec ACHILLES a klisna je po něm znovu březí. Z dovezené ruské klisny Kachetia (7 x prochovaná na hřebce století Pythagorase) se po Abendtanz narodila kl. KIRA a klisna je znovu březí.

Výsledky chovatelské práce Svazu chov. českého trakéna jsou průběžně oceňovány světovým lídrem chovu německým Trakehnerverband, komise v čele s dlouholetým šéfem chovu L. Gehrmannem, prezidentem G. Hoogenem a významným bavorským zástupcem Dr. H. E. Wezelem provedla komisionální zhodnocení populace trakénů v čechách s velmi dobrým výsledkem. Na základě doporučení byl prezident svazu MVDr. Vít Holý jmenován členem mezinárodní komise pro výběr trak. hřebců a klisen.

V současnosti čítá populace čistých trakénů 75 klisen a 2 živé plemeníky (šampion plemník QUINTAR a drezurní kůň roku 2008 a mnohonásobný vítěz drezur GP a IM PLEasant). Vedle toho disponujeme zmraženými ID 12ti plemeníků, z 90 ti procent na stupni T, TT.

Jsme organizátory mezinárodního projektu "AKTIV napříč Evropou", tento vnuk mistra světa a olympionika Pepela sám 3x zvítězil ve středoevropské lize světového Poháru a 3 x se účastnil Finále svět. Poháru (Lipsko, Las Vegas). Z jeho prvních hříbat se již rekrutují vítězové šampionátu v drezuře a všestrannosti.

Zkoušky 3letých klisen, výběry mladých hřebců a testy hřebců jsou pořádány v úzké spolupráci se Svazem chovatelů CS, Slovenský teplokrevník je navíc již řádným členem světové organizace WBFSH.

Trakénský kůň se již v roce 2013 úspěšně prezentoval na výstavě "Koně v akci" na pardubickém závodisti, v letošním roce počítáme s větší kolekcí a samostatným programem, bude zde zároveň probíhat odborné sympozium vedené MVDr. Vítem Holým, účast přislíbilo prezidium Německa, Polska, Litvy, Rakouska, přizván je i Svaz chovu Slov, teplokr. na Slovensku i v Čechách.

Trakénský kůň má v historii chovu koní v Čechách svou nezastupitelnou úlohu, úkolem Svazu chovatelů Českého trakéna je nejen rozvoj a udržení mezinárodního charakteru tohoto plemene, ale zejména udržení odkazu našich předchůdců v naší zemi.

MVDr. Vít Holý

Svaz chovatelů Českého trakéna